

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת נח
שנת תשפ"ו

גליון
קכ"ה

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

**בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם מובא לפניכם שיעור
שְׁמֹסֵר ראש הישיבה שליט"א
בפרשת ויחי ה'תשפ"ד.**

שלום עליכם, מלמדים
ומחנכים היקרים והחשובים שלי.

חשוב מאוד לשמע כמה
שיותר שיעורים, כדי שלא ישכחו
מהי המטרה שלנו בהגעתנו אל
הילדים.

אני מבקש ממכם, שתתשמו
לעצמכם את הנקודות הספורות
שנדבר עליהן בשיעור היום.

**כמה נושאים חשובים שעליהם יש
לדבר בקביעות**

מלמדים יקרים, אשריכם;
אשרי חלקכם, שאתם יושבים עם
ילדי ישראל הקדושים והיקרים,
אתם בונים את הילדים, אתם
מחדירים בילדים אמונה, ואתם
מלמדים את הילדים שאפשר
לדבר אל הקדוש ברוך הוא.

אני רוצה לבקש מכם שתדברו
בקביעות עם הילדים על: אמונה,
תפלה, מידות טובות וכבוד אב
ואם; שידברו על זה פעם ועוד
פעם. לא צריכים לדבר על כל דבר
כל יום, אבל אסור שיעבר 'שבוע'
שלא ידברו בו לפחות פעם אחת
מהדברים האלו.

**לדבר בבית החנוך על היפי של
צניעות**

בבית החנוך גם נחוץ מאוד
שידברו בקביעות עם הבנות על
הענין של 'צניעות'.

צריכים לדבר עם הבנות כמה
יפה ללכת בלבוש יפה ועדין,
ושהקדוש ברוך הוא נתן לנו 'מתנה'
להתלבש בצניעות. ספרו לילדים
כמה מכער הוא לא להתלבש
בצניעות, שזה מתאים רק ל'בעלי
חיים'... ואפילו 'אמות העולם' היו
לפני מאה שנה הולכים מכסים,
אבל לדאבוננו העולם נהיה מאוד
ירוד עד שאמות העולם כבר
לא מתבישים ללכת חשוף, אבל
ברוך השם אנחנו בני ישראל כן
מתלבשים יפה ועדין.

זכרו, מה שמדברים אל הילדים
בנעימות - חוזר בילדים, ואת זה
הם בעזרת השם יעשו.

אל תעלבו כשהורים באים בטענות

אני רוצה לבקש ממכם, אל
תעלבו כשהורים מתקשרים
ומותחים בקרת. לדגמה,
כשמלמד עושה מבצע שהילדים
יעזרו בבית, והוא שולח הביתה
טבלה שבה הילדים יסמנו בכל
יום אם הם סדרו יפה את המטות
וכו', באים הורים וגוערים במלמד:
**"אל תשלח עם הילד שלי מבצעים;
אל תנהיג את הבית שלי ואל**

תשגע אותי!" או כשמורה לוקחת
את הילדות ל"גמ"ח" כפרס על
התנהגות יפה, באה אמה ומוכיחה
אותה: **"אין לך מה לעשות עם
הילדות, את לוקחת אותן לגמ"ח?"**

מלמד ומורה יכולים להרגיש
מאוד מאכזבים ופגועים מהורים
כאלו שמעירים ונותנים בקרת,
ולכן אני מבקש ממכם: אל תעלבו
ואל תשברו מהורים כאלו; ככה
זה הולך, הורים הם לא רעים, הם
פשוט לא יודעים מה מלמדים
ומורות עוברים עם הילדים אפילו
ביום אחד!

**מה עושים כשהורים אומרים
שפוגעים בבנם?**

כשהורים מתקשרים אל מלמד
ומתלוננים: **"הילד שלי מספר לי
שילדים פוגעים בו ומרביצים לו"**,
אל תכעס על ההורים ותחשב:
'למה מתקשרים אלי רק כדי
להתלונן? כשהכל הולך טוב -
אף אחד לא מתקשר כדי להודות
לי!' כי צריכים לדעת שאנשים
לא שמים לב; אנשים לא יודעים
כמה עבודה משקיעים בילדים
שלכם, ולכן קורה שרב ההורים
מתקשרים רק כשיש להם דבר
שהם לא מרצים ממנו.

כשהורים מתלוננים שפוגעים
בילד שלכם, צריכים להקשיב
להם ולרשם את התלונה, ולבדק
היטב אם זה נכון, כי לא תמיד

לספר ספורים בדרך של ברסלב

מלמדים יקרים, אני רוצה שתספרו לילדים את הספורים מהפרשה. בפרשיות שאנו אוהבים עכשו, מפרשת בראשית עד פרשת משפטים - הרי לא צריכים לחפש משהו אחר לספר, בפרשה עצמה יש הרי את הספורים הכי יפים שאפשר לספר. ספרו את הספורים מהשבטים ומיוסף הצדיק, ועוד מעט מגיעות הפרשיות מספר שמות, ויכלו לספר את הספור של 'יצאת מצרים'. את כל הספורים שרוצים לספר לילדים, שישאירו את זה לאחר פרשת משפטים, שאז אין כבר כמעט ספורים בפרשה.

אפשר לקנות היום הקלטות ופלאות ממלמדים ממחים שמספרים את פרשת השבוע עם כל המדרשים, אפשר לשמע את זה, ולחזור על זה לילדים בדרך של ברסלב; כלומר, אפשר לספר ספור פשוט, לעמת זה אפשר לספר אותו באופן שמספרים ספור בברסלב, לדגמה כשמספרים את הספור של 'יצאת מצרים', אפשר לספר אותו פשוט, שהיהודים עבדו מאוד קשה במצרים והם בכו מכאב, ואפשר להוסיף שבני ישראל בקשו כל הזמן מהשם יתברך בשפה הפשוטה שלהם, היתה להם אמונה חזקה שמה שהקדוש ברוך הוא עושה זה טוב, והם האמינו שהשם יתברך הולך לגאל אותם.

אותו דבר אפשר לעשות עם כל ספור שמספרים לילדים, משחילים בספור איך שהאדם הולך לצד ובכה לפני הקדוש ברוך הוא בשפה הפשוטה שלו.

המשעור השעור אי"ה בשבוע הבא

למסר את זה אלי, ואני אנסה לסדר את זה על הצד היותר טוב.

זהו היפי של מוסד, שעובדים ביחד, כל אחד משתף בכל מה שקורה עם הילדים, את מי שיותר גבוה ממנו.

לא לשוחח עם אף אחד על דברים אישיים

אבל צריכים לדעת שאי אפשר לשתף ולספר דברים אישיים של ילדים ושל הורים עם מלמדים אחרים. זה דבר טוב להתחזק בהפסקה ובשעת הצהרים בחדר מלמדים; אפשר לספר באופן כללי: "היה לי היום יום קשה, היה לי ילד שלא שמע בקולי", וגם טוב לשתף בעצות וחקמות איך מסתדרים בפתה עם הילדים, 'ומקבלין דין מן דין', שיעזרו אחד לשני; אבל 'דברים אישיים'; לספר דברים עם שמות של ילדים והורים, אי אפשר לספר לאף אחד, חוץ מאשר למנהל או למנהלת.

אפלו בין הבעל והאשה גם לא כדאי תמיד לספר ספורים אישיים שהיו לכם עם הורים; זה תלוי לפי האדם, לדגמה, אברהם שמחפש לעשות שלום, ואם אשתו היא מורה והיא פגועה ממשפחה, אז הוא ירגיע אותה שלא קרה כלום, והוא עוד ישלח למשפחה ההיא קוגל... אז זה לא בעיה לשתף אותו בכאב שיש על הורים, כי הוא רק ידאג שהאש תעצר וישכנן שלום, אבל אם האברהם יתחמם על ידי הספורים של אשתו, הוא יפסיק עכשו לדבר עם האבא ועם כל המשפחה, אז לא כדאי שישתפו אותו בספורים אישיים, כי יכול לקרות מזה שיום אחד כל הקריה תסתכסך ולא ידברו אחד עם השני...

כשילד מספר בבית שפוגעים בו, זה נכון; ישנם ילדים ש'חושבים' שפוגעים בהם, בעוד שזה לא נכון ואף אחד לא פוגע בהם. ואם מתברר שזה כן נכון, צריכים באמת לסדר את זה שלא יקרה עוד פעם, אבל אם רואים שזה לא נכון, אז אל תתייחס למה שההורים אמרו, ואם ההורים לא מרפים, הם מתקשרים עם תלונות: "למה מתעלמים כשפוגעים בילד שלי?" טוב שימסרו את זה למנהל או למנהלת, שהם יבדקו לעמק מה הספור.

לשתף בכל פרט מהמוסד את המנהל או המנהלת

באופן כללי חשוב מאוד שישתפו את המנהל או המנהלת בכל פרט ופרט מהמוסד.

אם מלמד או מורה מקבלים טלפון מהורים עם תלונות על המוסד, טוב שישתפו את זה עם המנהל או המנהלת, כי חשוב שהמנהל או המנהלת ידעו לאיזה משפחות יש טענות מסוימות על המוסד, וכך הם יוכלו להתקשר אל ההורים ולשמע מה מציק להם, ואם יש להם תלונות מצדקות יוכלו לתקן את זה.

אותו דבר אם מלמד רואה על ילד שמשהו לא בסדר, לדגמה, ילד בא עם פאות לא מסדרות, או בת מגיעה עם שער לא מסרק, או שנוסף ריח מהילד, או שילד לא מחליף בגדים כמה ימים, או ילד שבא לפתה בלי לאכל, או כשילד מספר ספורים לבית יהודי, צריכים למסר את זה למנהל או למנהלת.

אם כבר דברו על זה עם המנהל או עם המנהלת, והם לא עושים שום דבר, שזכירו להם עוד פעם, אולי הם שכוו לטפל בזה. ואם המנהל או המנהלת רואים שהם לא מסתדרים לבד, הם יכולים

מה עושים כשהילדים לא מציתים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

מה עושים כשהילדים לא רוצים לצית להורים? יש לכם איזה עצה?

י"שר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת שמ"ני, י"ח אדר ב', שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

דע לך ש'ילדים הם ילדים', 'ילדים לא מציתים' והעבודה שלנו היא לחנך אותם.

זו לא הבעיה שלך כשהילדים שלך לא מציתים לך וזו גם לא הבעיה שלהם שהם לא מציתים. כך דרך העולם; ילדים הם שוכבים, עליונים והם לא ממשמעים. ילדים לא שומעים כשקוראים להם - לא בפעם הראשונה ולא בפעם השנייה, הטבע הכריא של ילדים היא לא לצית וכו'.

עכשו אחרי ששמעת את ההקדמה הזו יהיה לך הרבה יותר קל לחנך אותם; אתה לא תאבד עשתונות וכו' כשתגיד להם משהו והם לא ישמעו, אלא אתה תדבר פעם ועוד פעם עד שהם יציתו.

עוד דבר חשוב לדעת, כשכאומרים לילדים 'לא' וכדומה, אסור להרגיש אשמה כשרואים שהם מתעצבנים ועושים פרצוף חמוץ וכו'. אם רצים אל הילדים ומתחילים לפצות אותם - זה גורם שהם יזלזלו בהורים, כי מלה של ההורים נהיית זולה בעיניהם. אלא ילדים צריכים לדעת שאם ההורים החליטו להגיד 'לא', 'אתה לא יכול ללכת לשם', 'אנחנו לא קונים את זה', וכדומה, הם צריכים להיות מאד

חזקים בעצמם ולא להרגיש אשמה ולחזור בהם.

ועל כלם הורים צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך שיזכו לגדל דורות כשרים; אסור להחסיר אפלו יום אחד מלבקש ולבקש על ילדים יראי שמים ובריאים, כי תפלה זה הדבר הכי חזק בעולם, בפרט תפלות של הורים על ילדים.

יעזור השם יתברך שנזכה לגדל את ילדינו על דרך התורה והיראה.

...

(עצתו אמונה חלק ד' סימן תקפז)

פטרו אותי מהמלמדות על לא

דבר, מה אני עושה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

הייתי מלמד במשך שנים ארבות ומאד הצלחתי עם הילדים ברוך השם, ובתלמוד תורה היו מאד מרוצים ממני.

בשנים האחרונות התחלתי לשמוע את השיעורים של ראש הישיבה ובזכות זה הכנסתי בילדים הרבה יראת שמים.

השנה ההנהלה החליטה שאני כבר מבגר מידי ואני כבר לא מתאים יותר להיות מלמד, אפילו שאף אחד לא התלונן נגדי.

בעת אין לי ממה להתפרנס, הם לא מוכנים לשלם לי דמי פטורין, ואני לא יכול להתחיל עכשו עבודה חדשה, אני מרגיש כמו לימון סחוט שאינו נצרך יותר לאף אחד.

אולי ראש הישיבה יכול לתת לי עצה איך ממשיכים פה את החיים?

י"שר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"ד כסליו, שנת ה'תשפ"א

לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

מאד כואב לשמוע שפכה מתנהגים למלמד שבמשך שנים רבות למד תורה עם ילדי ישראל.

למה אתה מרגיש כלימון סחוט? תשמח ששנותיך לא עברו בכלום; עכשיו שפטרו אותך אתה יכול לראות מה זה העולם. עכשיו אתה רואה את המהלך של העולם, מה שעובר עליך - עובר על כל אחד, עובדים שנים רבות עד שפבר לא יכולים לעבוד, ואז לוקחים עובדים צעירים ומשלחים את הדור הקודם, אזי מסתכלים לאחור, חושבים: 'אוי ואבוי, אבוי לי, את כל החיים הקדשתי למה? למי?' החיים באים וסוברים לאדם בפנים. אבל אתה הרי למדת תורה עם ילדי ישראל, כל החיים שלך, בנית את כלל ישראל, כל הדברים הטובים שנטעת בתוכם - זה נשאר לתמיד.

אני נזכר בספור שיהיה לך לחיזוק. פעם אחת הייתי מאד שבור ומוהרא"ש קרא לי, הוא שאל אותי: "תאר לעצמך שאתה עובד בחנות של בדים, תאר לך שאתה מסיים את שבועים שנותיך ואתה מגיע למעלה לעולם העליון, ישאלו אותך 'מה עשית שבועים שנה?' ואתה תענה 'גזרתי בדים, תפרתי חליפות', יסתכלו עליך למעלה בשמים וישאלו אותך 'מה? שבועים שנה גזרתי בדים? שבועים שנה תפרתי חליפות? לא יותר מזה? אתה שפוי בדעתך?' עכשיו, סיים מוהרא"ש, אתה תגיע למעלה וישאלו אותך 'מה עשית שבועים שנה?' ואתה תגיד 'חזקתי בחורים, למדתי עם בחורים', - כמה גדול יהיה השקר, כמה גדולה תהיה השמחה למעלה בשמים".

אותו דבר אצלך, למה אתה מרגיש לימון סחוט? הרי למדת תורה עם ילדי ישראל, בנית בתים בישראל, הכנסת בהם את השם יתברך! זה נשאר, את זה תקח אתך, זה ילוי אותך.

אם פטרו אותך מהמלמדות והם לא רוצים לשלם לך - תקרא להם לדין

תורה, מה זה צריך להיות שהם לא רוצים לשלם לה דמי פטורין על כל השנים שעבדת אצלם; אבל להרגיש שבור? - זה עול מצדך.

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...

(עצתו אמונה פרשת וישלח תשפ"א)

איך מסתדרים עם ילד חולמני?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ראשית יישר בך גדול על כל השעורים והחזוק, ובפרט על החזוק על סדר דרך הלמוד, בכל פעם שאני שומע את זה, זה מחזק אותי מחדש לרוץ בחזרה אל התורה הקדושה.

הקדוש ברוך הוא נתן לי בן יקר, אבל הוא מאוד חולמני, הוא מסגל לשבת שעות ולהיות שקוע בחלומות ובדמיונות שלו. למלמד אין בעיה אתו, כי הוא לא מפריע בפתח, הוא יושב רגוע במקומו, אבל בשעה מגיע לידיעת הלמוד, אין לו משג מה למדו בתלמוד תורה.

אני משתדל ללמד אותו קצת בבית, אבל זה ממש כמו לטפס על קיר חלק, רק בשאני צועק עליו או נותן לו סטירה קטנה, אז הוא מתעורר ומתחיל להקשיב קצת, אבל לא לזקח הרבה זמן והוא שוב חולם, עד שאני ממש יוצא מהכלים, אבל אין דרך אחרת, כי אני לא רוצה שהוא יגדל בור וריק.

אני יודע שהוא לא אשם, כי הקדוש ברוך הוא ברא אותו כך, אבל אני לא יכול לתת לו לזרם, ומה שאני מתרגז עליו הרי מגיע מכונה טובה כדי להעמיד אותו במקום. איך עלי להתנהג אתו?

יישר בך

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת במדבר, כ"ה איר, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד ... גרר יאיר.

קבלתי את מכתבך.

מאד אבקש ממך שתשמר על כבודו של הבן שלך לא לביש ולא להשפיל אותו; אם אתה תרומם אותו תגיע אתו לאנשהו, אבל אם תביש אותו, אתה תכנה אותו בפניו 'חולם' או 'חולמני' וכדומה, או שתפנה אותו השם ישמרנו - אתה תהרס אותו לגמרי. שלמה המלך, החרם מכל אדם מלמד אותנו איך לחנך ילדים (משלי כב, ו): "חנך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה"; הפננה היא שצריכים לחנך את הילדים "על פי דרכו". לכל ילד יש טבע אחר, מח אחר ואופן אחר שבו הוא גדל, צריכים ללכת עם כל אחד בדרך שלו. לאחד יש מח חריף - לאחר יש ראש ישר, אחד עם ראש מהיר - השני הוא עם ראש אטי; עם כל ילד צריכים ללכת בדרך שלו.

מצינו אצל התנא הקדוש רבי יוחנן בן גודגדא, שילדיו היו חרשים לא עלינו; בכל זאת אנחנו רואים מה שחכמינו זכרונם לברכה מספרים שהם היו ממנים על כל הטירות בירושלים (תוספתא תרומות פרק א, וירושלמי שם). רואים מזה איך התנאים הקדושים בנו את הילדים שלהם; אפילו שהם היו חרשים לא עלינו, בכל זאת הם היו צדיקים גדולים והם עבדו את השם יתברך בדרך שלהם.

אם תהיה לה סבלנות לבן שלך הוא יגדל אדם בריא, הוא יגדל לפי הפשרונות שלו ותהיה לה הרבה נחת ממנו, אבל אם תציק לו לא ישאר ממנו כלום.

תבקש מהשם יתברך על כל הילדים שלך שהם יהיו יהודים פורים ותבקש מהשם יתברך על הילד הזה שיזכה שהראש והמח שלו יפתחו, שהוא יבין את הלמוד ויאהב את הלמוד - ותראה נסים גדולים. כפי שחכמינו זכרונם לברכה מספרים על התנא הנזכר לעיל רבי יוחנן בן גודגדא (הגינה ג). שונכדיו גם היו חרשים, הם היו יושבים בבית המדרש בשעורים של התנא הקדוש רבי יהודה הנשיא והם היו מנגידים ומנענעים בשפתים, התפלל רבי שהם יבראו עד שהם התרפאו מחרשותם; את זה תעשה יום יום, לילה לילה - להתפלל ולבקש מהשם יתברך על כל הילדים ועל הילד הזה, כך תראה נסים.

שוב, אני מבקש ומזהיר אותך, תזהר לא להכות ולא לביש אותו.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת במדבר, תש"פ)

מקור ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(באדיש)

מראש הישיבה שליט"א

ב'קול ברסלב'

הקישו 1-2-4-2-1

- שמימי ויהי נפשי -

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חינוך (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב
שיעורים; חינוך יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חינוך יומי chizikyomi@gmail.com